

1989, 30. října – Sdělení VONS č. 1107 „Bratislavští aktivisté budou souzeni“ o ohlášení hlavního líčení u Městského soudu v Bratislavě s Jánem Čarnogurským a spol.

Dne 9. 10. 1989 podal městský prokurátor v Bratislavě JUDr. Ján Javorčík obžalobu v trestní věci proti pěti bratislavským aktivistům, podle níž stíhá JUDr. Jána Čarnogurského a prof. Miroslava Kusého pro trestný čin podvracení republiky podle § 98/1 tr. zák., a dále oba jmenované společně s Hanou Ponickou, Antonem Seleckým a MUDr. Vladimírem Maňákem pro trestný čin pobuřování podle § 100/1a tr. zák.¹ Dne 23. 10. 1989 vyloučil předseda senátu JUDr. Peter Šamko věc Jána Čarnogurského k samostatnému projednání, a to vzhledem k tomu, že Ján Čarnogurský je ve vazbě a je třeba trestní řízení proti němu co nejvíce urychlit.² Obhájce Jána Čarnogurského, Hany Ponické a Antona Seleckého JUDr. Tibor Bóhm proti tomuto vyloučení podal stížnost předsedovi městského soudu JUDr. Jánovi Račkovi. Uvedl v ní, že k vyloučení nejsou žádné zákonné důvody.³

Hlavní líčení ve věci Jána Čarnogurského je nařízeno na den 6. 11. v 9 hodin do místnosti č. 24 Justičního paláce v Bratislavě v Záhradnícke ul. 10. Senátu bude předsedat JUDr. Štefan Čakvári.

Přesně o týden později v 9 hod. bude zahájeno v téže místnosti hlavní líčení ve věci čtyř ostatních obviněných. Hlavní líčení je stanoveno na dva dny, tj. 13. a 14. 11. 1989.

Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č. 1057, 1071 a 1088)⁴, jsou všichni obžalovaní stíháni pro trestný čin pobuřování za to, že společně napsali a odeslali dopis, ve kterém oznamují slovenské vládě, že hodlají dne 21. srpna položit květiny na místech, kde při vojenské intervenci v roce 1968 zahynuli slovenští občané. Trestného činu podvracení republiky se měl Ján Čarnogurský dopustit několika výroky ve svých článcích uveřejněných v nezávislém časopise Bratislavské listy, který rediguje. Miroslav Kusý se ho měl dopustit obsahem svých textů, vysílaných rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa.⁵

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 20, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ Obžaloba městského prokurátora v Bratislavě JUDr. Jána Javorčíka ve věci Jána Čarnogurského a spol. podaná 9. 10. 1989 je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 58, sign. I/2, kart. 17.
- ² Soudce JUDr. Peter Šamko odůvodnil vyloučení věci J. Čarnogurského z 23. 10. 1989 takto: „*Keďže JUDr. Ján Čarnogurský je stíhaný pod väzbou a u tohoto obvineného a obvineného PhDr. Miroslava Kusého, CSc. skutky stíhané obžalobou mestského prokurátora ako trestný čin podvracenia republiky podľa § 98 odst. 1 tr. zák. nie sú v spolupáchateľstve a budú vyžadovať osobitné dokazovanie, z dôvodu urýchlenia konania a objektívneho posúdenia trestnej veci obvinených, bola trestná vec obvineného JUDr. Jána Čarnogurského vylúčená na samostatné konanie.*“ Usnesení je uloženo in: tamtéž, sign. I/3, kart. 17.
- ³ K vyloučení věci Jána Čarnogurského od ostatních a pokračování jeho vazby se v prohlášení uveřejněném na stránkách Informací o Chartě 77 vyjádřil také Miroslav Kusý, který měl u Městského soudu v Bratislavě podepsat formálně prohlášení, že se po dobu trestního stíhání zdrží publikování svých písemných projevů, které by mohli být kvalifikované jako trestná činnost. Kusý prohlásil, že své kritické analýzy nepovažuje za trestné a bude je i nadále publikovat. Zároveň vyjádřil znepokojení nad tím, že Čarnogurský nebyl také propuštěn z vazby. Uvedený krok označil za dodatečnou snahu rozdělit jejich kauzu. Viz Kusého prohlášení z 10. 10. 1989 publikované in: *Informace o Chartě 77*, r. 12, 1989, č. 19, s. 10–11.
- ⁴ Dokumenty č. 1061, 1075 a 1092. K případu Jána Čarnogurského a spol. viz dále sdělení VONS č. 1116, dokument č. 1120.
- ⁵ Vyšetřovatelé StB si mimo jiné vyžádali posudek z oboru společenských věd, který měl zhodnotit obsah příspěvků a článků J. Čarnogurského a M. Kusého zveřejněných v samizdatu Bratislavské listy a v Rádiu Svobodná Evropa. Zpracoval ho doc. Dr. Samuel Uhrín, CSc. z Ústavu marxismu-leninismu Univerzity Komenského v Bratislavě. Viz plán vyšetřování v trestní věci Jána Čarnogurského a spol. vypracovaný 20. 8. 1989 vyšetřovateli odboru vyšetřování StB Správy SNB hlavního města Bratislavy a Západoslovenského kraje mjr. JUDr. Ladislavem Verčíkem a mjr. JUDr. Alexandrem Dudáškem a záznam o proplacení znalečného z 27. 11. 1989, ÚPN, vyšetřovací spis k případu Jána Čarnogurského a spol., sign. V 20516.